

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

16.09.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложење Нацрта закона о ознакама географског порекла садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 100/2005) даје се

МИШЉЕЊЕ

Образложење Нацрта закона о ознакама географског порекла, који је Савету за регулаторну реформу привредног система поднело на мишљење Министарство за науку и технолошки развој, под бројем 011-00-00031/2009-01 дана 03.09.2009. године, САДРЖИ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Министарство за науку и технолошки развој доставило је Савету за регулаторну (у даљем тексту Савет) реформу на мишљење Нацрт закона о ознакама географског порекла, са образложењем које садржи прилог под називом „Анализа ефеката закона“.

У прилогу „Анализа ефеката закона“ обрађивач прописа је одговорио на питања формулисана у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005) и испунио формалне услове прописане наведеним одредбама.

Обрађивач прописа је у образложењу Нацрта закона истакао да се предложеним законом врши термилошко усклађивање са Уставом Републике Србије као и усклађивање са прописима Европске уније. С друге стране Нацртом закона унете су извесне новине које су настале као резултат провере одређених института важећег закона у пракси, као и неопходности да се у том смислу учине побољшања појединих одредби постојећег закона у циљу унапређења правног оквира за заштиту ознака географског порекла.

Обрађивач прописа је истакао које су то новине предвиђене Нацртом закона. Новину представља одредба која дефинише порекло сировине а којом се решава проблем

недостатка сировине за производњу појединих производа за које постоји интерес да буду заштићени именом порекла. Битну новину представља уређивање система контроле квалитета и посебних својстава производа с обзиром да из одредби важећег закона не произилази јасно о којој врсти контроле се ради што оставља могућност да ову врсту контроле обављају и организације које за то нису овлашћене, те је стога овим законом дата јасна дефиниција контроле квалитета и посебних својстава производа. Предложеним Нацртом закона се такође уводи и могућност да овлашћени корисник регистроване ознаке порекла који има правни интерес, затражи одобрење за измену или допуну података о специфичним карактеристикама производа у одређеним случајевима. Предложеним законом скраћена је дужина трајања статуса овлашћеног корисника ознаке географског порекла са 3 на 1 годину (члан 48. Нацрта закона), што је обрађивач прописа образложио тиме да се у пракси показало да овако дуг рок није адекватан, те да недовољно мотивише произвођаче да са више пажње одржавају константан квалитет и специфична својства производа. Обрађивач прописа није истакао из ког разлога се определио за рок од годину дана, односно није навео да ли је разматрао могућност да тај рок износи нпр. 2 године, с обзиром да је рок од годину дана доста кратак период. Наиме, поставља се питање да ли се обрађивач прописа определио за овакво решење из разлога што је то упоредна пракса у ком случају је овакво решење оправдано, како би се наши производи могли наћи и у свету. Међутим, уколико наведено решење није предвиђено у упоредној пракси сматрамо да је наведени рок исувише кратак и да је у конкретном случају потребно пронаћи неке друге механизме контроле како се странкама не би наметала обавеза да достављају сваке године нови захтев, што за последицу има велике трошкове. Нацртом закона уређен је и поступак за стицање међународне заштите домаћих ознака географског порекла. Битну новину представља и увођење права на жалбу за разлику од важећег закона где није постојала таква могућност већ се против управних аката Завода за интелектуалну својину могао водити само управни спор.

Обрађивач прописа је доставио податке о поступцима који се воде пред Заводом за интелектуалну својину (у даљем тексту: Завод) у вези са правном заштитом ознака географског порекла за 2008. годину. Истакнуто је да је током 2008. године Заводу непосредно поднето 8 пријава за регисровање имена порекла. У току 2008. године регистровано је 4 имена порекла, 4 статуса овлашћених крисника. Такође су достављени подаци о ознакама географског порекла регистрованих на име домаћих лица (укупно 37) као и ознаке географског порекла регистроване на име страних лица (укупно 15).

Обрађивач прописа је истакао две примедбе добијене од стране заинтересованих лица и образложио из ког разлога исте нису уважене, међутим обрађивач прописа није навео да ли су неке примедбе које су у току јавне расправе истакнуте узете у обзир и уграђене у текст Нацрта закона, те уколико јесу о којим примедбама је реч.

Иако се из образложења Нацрта закона и саме анализе може закључити да је обрађивач прописа извршио анализу предвиђених законских решења, Савет ипак скреће пажњу обрађивачу прописа на поједина законска решења која могу да доведу до потешкоћа у имплементацији и позива обрађивача прописа да размотри предлоге Савета.

1) Чланом 9. став 2. Нацрта закона прописано је да се против одлука органа надлежног за послове интелектуалне својине из става 1. овог члана може изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема одлуке. Савет позива обрађивача прописа да размотри наведено решење, у смислу увођења могућности да се као другостепени орган у наведеном случају јави надлежно министарство, што и јесте пракса, као и да пропише рок у коме је тај орган дужан да одлучи о жалби. Савет указује на то да су чланом 123. Устава Републике Србије („Сл. Гласник РС“, бр. 83/2006 и 98/02006) утврђене надлежности Владе где је прописано да Влада:

1. утврђује и води политику,
2. извршава законе и друге опште акте Народне скупштине,
3. доноси уредбе и друге опште акте ради извршавања закона,
4. предлаже Народној скупштини законе и друге опште акте и даје о њима мишљење кад их поднесе други предлагач,
5. усмерава и усклађује рад органа државне управе и врши надзор над њиховим радом,
6. врши и друге послове одређене Уставом и законом.

Нејасно је на који начин би Влада поступала као другостепени орган, с обзиром да би у том случају свако питање требало да прође кроз надлежне одборе што за последицу има пролонгирање поступка.

2) Чланом 12. став 3. Нацрта закона прописано је да на писмени захтев заинтересованог лица и уз плаћање прописане таксе, орган надлежан за послове интелектуалне својине издаје копију документа и одговарајуће потврде и уверења о чињеницама о којима води службену евиденцију. Имајући у виду чињеницу да сва заинтересована лица могу имати увид у чињенице о којима Завод води службену евиденцију, поставља се питање из ког разлога ти подаци не могу бити објављени на интернет страни Завода, наравно изузев података који „уживају тајност“. Наиме, на тај начин заинтересована лица би се ослободила додатних трошкова, а Завод би био ослобођен процедуре која је потребна за издавање потврда о чињеницама што би такође имало утицаја на уштеду времена за обе стране. Савет истиче да уколико је обрађивач прописа имао посебних разлога да се определи за овакво решење те разлоге је требало и да образложи.

3) Чланом 14. став 4. Нацрта закона прописано је да Влада ближе прописује садржину захтева за међународно регистровање ознаке географског порекла. Савет позива обрађивача прописа да размотри могућност да прописивање садржина захтева ближе прописује министар, с обзиром да се ради о процедуралним питањима која су уобичајено у надлежности министра. Иста примедба односи се и на чл. 18. став 4, чл. 20. став 3. члан 21. став 3, чл. 30 став 4, чл. 36, чл. 48. став 5.

4) Чланом 22. став 2. Нацрта закона прописано је да контролу квалитета и посебних својстава производа врши сертификационо тело које је акредитовано од стране надлежног акредитационог тела. Савет истиче да је у Нацрту закону потпуно нејасно о ком сертификационом телу је реч, које су његове надлежности као и на који начин оно врши контролу квалитета. Одговор на ово питање није садржан ни у образложењу Нацрта закона, те је стога ову одредбу потребно појаснити.

5) Чланом 22. став 4. Нацрта закона прописано је да министар надлежан за послове пољопривреде ближе прописује услове, начин и поступак контроле квалитета и посебних својстава пољопривредних и прехранбених производа. Обрађивач прописа је пропустио да пропише ко прописује услове, начин и поступак контроле квалитета и посебних својстава осталих производа будући да је чланом 2. Нацрта закона прописано да се ознаке географског порекла употребљавају за обележавање природних, пољопривредних, прехранбених и индустријских производа, производа домаће радиности и услуга.

6) Чланом 27. став 2. Нацрта закона прописано је да је у поступку испитивања услова за регистровање имена порекла, односно географске ознаке, орган надлежан за послове интелектуалне својине дужан да прибави мишљење надлежног органа Републике Србије о испуњености услова за регистровање имена порекла, односно географске ознаке. У конкретном случају нејасно је о ком органу је реч односно који је то орган који потврђује да ли су испуњени услови за регистровање имена порекла, односно географске ознаке. Чињеница је да је у образложењу достављеном уз Нацрт закона појашњено да је када је реч о производима везаним за пољопривреду, воћарство и водопривреду надлежан орган у том случају министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде. Међутим имајући у виду да текст образложења закона није обавезујући у нашем правном систему приликом тумачења закона сматрамо да је ово питање потребно прецизирати, односно појаснити о ком органу је реч, како током имплементације закона ова питања не би била подлежна тумачењу. Иста примедба односи се и на члан 41. Нацрта закона.

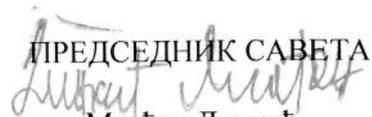
7) Чланом 29. став 3. Нацрта закона регулисано је питање претварања пријаве имена порекла у пријаву географске ознаке као и претварања пријаве географске ознаке у пријаву имена порекла. Обрађивач прописа је у наведеном случају пропустио да наведе у ком року подносилац пријаве може извршити наведено претварање као и на који начин.

8) Савет позива обрађивача прописа да размотри решења предвиђена у казним одредбама, с обзиром да је Нацртом закона прописана већа новчана казна за привредне преступе за одговорно лице у привредном друштву него за само правно лице (члан 77. Нацрта закона). Савет сматра да је у конкретном случају реч о техничкој грешци, те позива обрађивача прописа да исту исправи.

9) У прелазним одредбама Нацрта закона обрађивач прописа предвиђа ретроактивну примену закона када је реч о пријавама за признање ознаке географског порекла и пријавама признања статуса овлашћеног корисника ознаке географског порекла које су поднете до дана ступања на снагу овог закона, по којима управни поступак није окончан као и на друге започете поступке у вези са ознакама географског порекла који до дана ступања на снагу овог закона нису окончани. Обрађивач прописа није образложио из ког разлога се определио за ретроактивну примену закона, те уколико је имао јасне разлоге за то исте је морао да наведе. Сугеришемо да је ретроактивна примена прописа прихватљива само у случају када је нови пропис повољнији за странку у већ започетим поступцима, па је у смислу тога ову одредбу потребно преиспитати.

Имајући у виду наведено, Савет даје мишљење да образложење Нацрта закона о ознакама географског порекла, који је Савету поднело на мишљење Министарство за науку и технолошки развој, САДРЖИ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Млађан Динкић